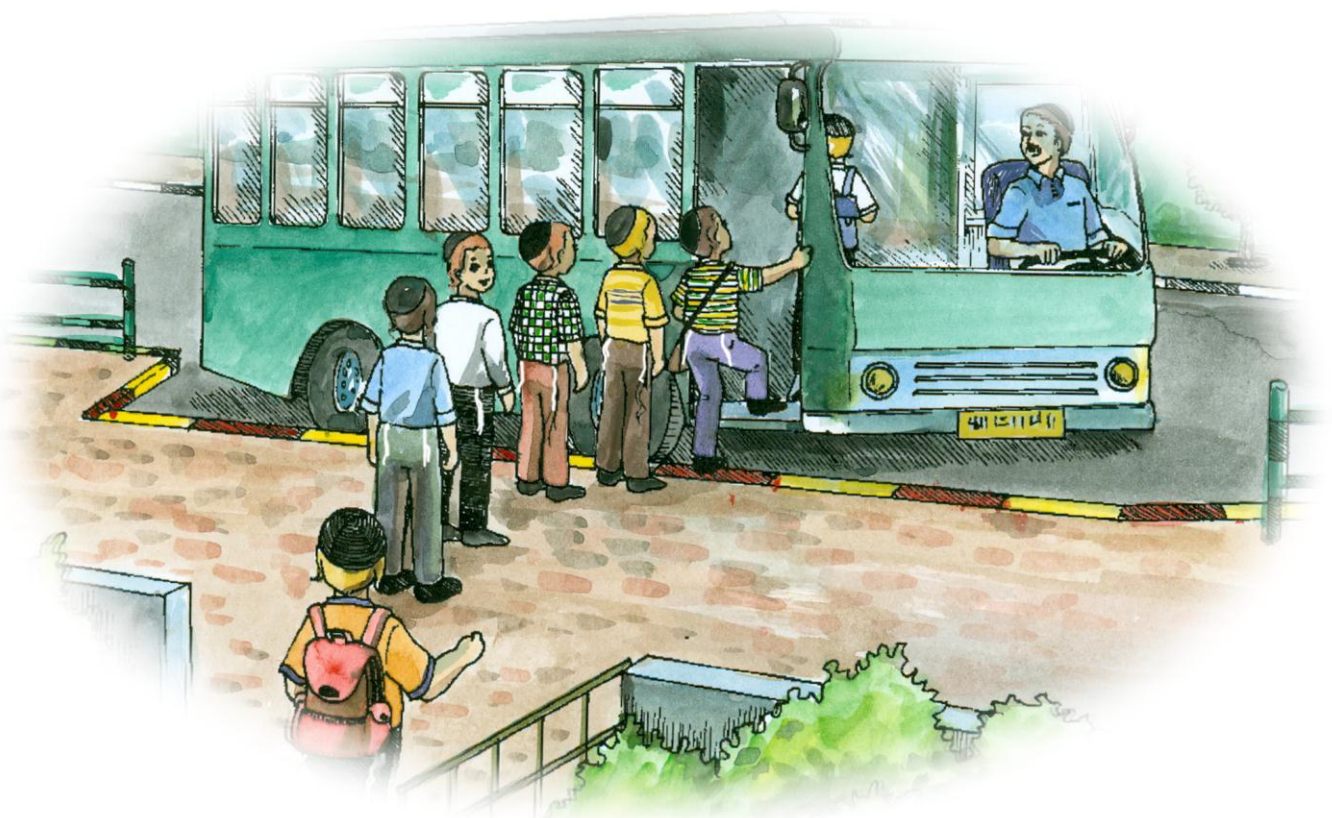

מרכז החינוך העצמאי
האגף לשירותי חינוך ורווחה
מרכז למידה והכשרת עו"ה - חיפה

שתסיענו לשלום

חוברת עבודה בנושא הסעות תלמידים
לכתות ג'-ה'

שתסיענו לשלום

חוברת עבודה בנושא הסעות תלמידים

לכתות ג'-ה'

יעוץ פדגוגי: א. קופשיץ - מנהלת האגף לשירותי חינוך ורווחה

ריכוז צוות: א. זילברפרב כתיבה ועריכה: א. כ"ץ

עיצוב והקלדה: צ. פרוכטר איורים: ה. קרול וא. ברודסקי

הגהה לשונית: ל. גליס קומיקס: רחלי דויד

תודה מיוחדת למר נחמיה זרחוביץ על הארותיו והערותיו

מגלים זכויות בדרך

בס' (תא) 701/א

הגה"צ רבי דב יפה, מנהלה הרוחני של ישיבת כפר חסידים, סיפר שבהתכנסות ילדי הת"ת ברכסים הציג בפניהם שאלה: "איזו מצווה אפשר לקיים בנסיעה?" באותו זמן עדיין לא היה קיים "חדר" לילדי רכסים, והילדים נאלצו לנסוע מדי יום לחיפה. הילדים העלו רעיונות רבים לקיום מצוות 'עשה' ומצוות 'לא תעשה' בזמן הנסיעה: מצוות תלמוד תורה, "ואהבת לרעך כמוך" ועוד. פנה המשגיח לילדים ואמר להם: "על כל המצוות הנכם חושבים, ומגיע לכם פרס גדול על כך, אך מדוע אינכם מעלים את קיומה של מצוות 'עשה' הקשורה באופן ישיר לנסיעה בדרכים - מצוות "ונשמרתם מאד לנפשותיכם"? הרי גם הזהירות בירידה מהרכב ובחציית הכביש בדרך ל"חדר", תשומת הלב לחצות את הכביש רק במעבר חצייה, לא לרוץ, לא להגיע לכביש במפתיע - הלא גם כל אלה הן מצוות חשובות עד מאוד, וקשורות באופן מוחלט לאותה שעה שאתם עושים בדרכים..."

ואתם, תלמידים ותלמידות חביבים,

כמה מצוות צברתם היום בהסעה בדרככם לבית הספר או בחזרה לביתכם? ...
בוודאי הנכם יודעים היטב את כל כללי הבטיחות בהסעה, ואנו מקווים מאוד שאתם זוכרים לקיימם וליישמם. כך מתגלגלות לידיכם אינסוף זכויות בדרך...

בברכת: "ה' ישמור צאתכם ובואכם מעתה ועד עולם".

א. קובסי
מנהלת האגף
לשירותי חינוך ורווחה

זה לא משחק ילדים

<p>2</p>	<p>יפי. האוטובוס עצר. רקעת אפשר להתקרב ולעלות... לא לשבת, עולים בדלת הקדמית!</p>	<p>1</p> <p>אבי הקדים לקום בבקר אמר "מוז'ה אני" נטל קדו והתלבש. נותר לו זמן לשחק מעט לפני שיוצא למקום למוז'ה.</p> <p>ילדים, התסעה שלכם הגיעה! השארו לעמוד החוקים משפת הכביש.</p>
<p>4</p>	<p>אבי, היז'רה! שכחת! עוד כמה דקות מגיעה התסעה שלך!...</p> <p>טוב... אאסף מהר את הצעצועים...</p>	<p>3</p> <p>מה זה? אתם רבים ודוחקים! בשום אופן לא להתנהג כד! תעלו מסדר לפי התור ובלי דחיסות בבקשה... יפי! מצין!</p>
<p>6</p>	<p>מה זאת אומרת?! שכחת, דניאלי! זהירות בתסעה זה לא משחק ילדים!</p>	<p>5</p> <p>ובתחנה שלום דניאלי! שלום מאיר וצביקה! שימו לב - אתם עומדים מעט קרוב לשפת הכביש... ולא לשבת, תיום עולים לאוטובוס לפי הסדר, ובלי לחרף...</p> <p>שלום גם לך, אבי! מה קרה שיעל תפקודי אתה אומר לנו מה לעשות?</p>

זה לא משחק ילדים" הסברו את המשמעות הכפולה שבכותרת!

ההסעה ואני

שם: _____

כיתה: _____

האם אתם נוסעים בהסעה לבית הספר וממנו? _____

ציינו קשיים או דברים שהייתם רוצים לשפר:

הצעה לפתרון:	הקושי:	
		בהמתנה לאוטובוס
		במהלך הנסיעה
		בירידה מההסעה
		קשיים אחרים / נוספים:

חשבו:

מה אתם יכולים לתרום למען נסיעה בטוחה בהסעות?

שאלון לתלמיד

שם התלמיד: _____

כיתה: _____

כתובת מגורים: _____

- 1) האם לדעתך אתה גר קרוב לבית הספר או רחוק ממנו? _____
- 2) כיצד אתה מגיע לבית הספר: א. ברגל ב. במכונית פרטית ג. ברכבת ד. באוטובוס ציבורי ה. באוטובוס להסעת תלמידים
- 3) כמה זמן אורכת הדרך מהבית אל תחנת ההסעה? _____
- 4) באיזו מידה לדעתך בטוחה הדרך שבה אתה הולך מהבית אל תחנת ההסעה?
א. בטוחה מאד ב. בטוחה ג. לא כל-כך בטוחה ד. מסוכנת
- 5) כמה כבישים עליך לחצות בדרך אל תחנת ההסעה?
א. אחד ב. שניים ג. שלושה או יותר
- 6) האם האוטובוס מגיע בשעה מדויקת לתחנת האיסוף?
א. תמיד ב. בדרך כלל ג. אף פעם לא
- 7) כמה זמן נמשכת הנסיעה באוטובוס אל בית הספר?
א. עד 10 דקות ב. עד 15 דקות ג. עד חצי שעה ד. עד שעה ה. יותר משעה
- 8) האם יש "פקקים" בדרך שבין היישוב שלך לבין בית-הספר שבו אתה לומד?
א. כן ב. לא ג. לפעמים
- 9) האם התנהגות התלמידים באוטובוס לא בטוחה או לא מנומסת?
א. כן ב. לא
- 10) האם יש צפיפות בהסעה? א. כן ב. לא
אם ענית "כן" - מתי? א. בדרך לבית הספר ב. בדרך חזרה מבית הספר
- 11) האם יש תלמידים שלומדים אתך בכיתה ונוסעים באותה הסעת תלמידים?
א. כן ב. לא
- 12) אם אתה מאחר להסעה, האם הנהג ממתין לך עד שאתה מגיע? א. כן ב. לא
- 13) אם אינך נוסע בהסעה מרוכזת, האם אתה מודיע על כך מראש? א. כן ב. לא
- 14) האם ישנם נוסעים נוספים, שאינם תלמידי בית-הספר, המשתמשים באוטובוס ההסעה שלכם? מי הם? _____
- 15) האם תחנת ההורדה מהאוטובוס קרובה לבית-הספר שלך? א. כן ב. לא
- 16) האם נתקלת בקשיים מיוחדים בקשר להסעת התלמידים? א. כן ב. לא

פרט: _____

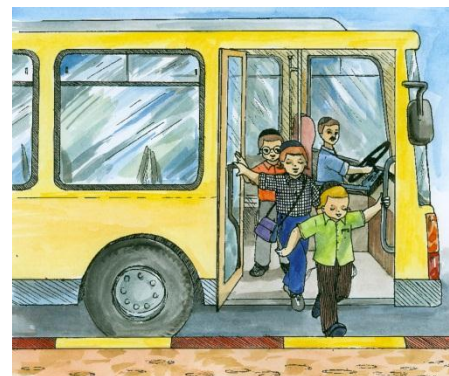
אחריות

אחריות - מי אני? הגדירו!

תנו דוגמאות לאחריות:

איך לומדים להתנהג באחריות?

כיצד מתממשת ה"אחריות" בזה"ב בכלל
ובהסעה בפרט?

סבלנות

סבלנות! התוכלו לזכור כללי בטיחות נוספים (לא רק בנושא ההסעות) הדורשים מאתנו להתנהג בסבלנות?

אילו מידות טובות נוספות נדרשות מאתנו בלכתנו בדרך ובשעת הנסיעה?

”הסבלנות משתלמת!!! וגם הזהירות”
ספרו סיפור שארע לכם על סבלנות או זהירות שהשתלמו.....

ידע מציל חיים

יודעים את הכללים

(בסיוע דלמיא מצילי חיים!)

התדעו להסביר את מילות הכותרת: "ידע מציל חיים" בהקשר לנושא הבטיחות בהסעות?

השלימו את הטבלה עפ"י המשפטים שבתחתית ההעמוד הבא:

מציל חיים ↓ ההתנהגות המתאימה	ידע ↓ מגבלות האוטובוס
	מסביב לאוטובוס "שטחים מתים" נרחבים.
	גלגליו הקדמיים של האוטובוס מרוחקים מקדמתו.
	בעת סיבוב פועל באוטובוס כוח צנטריפוגלי, הגורם לנוסעים לנטות הצידה.
	מרחק הבלימה של האוטובוס ארוך מזה של רכב פרטי.
	באוטובוס נוסעים רבים. שהתנהגויותיהם השונות עלולות להשפיע על הקשב והריכוז של הנהג.
	האזור שמחוץ לדלתות האוטובוס ובקרבתו הינו "שטח מת" מבחינת הנהג.
	מאחורי האוטובוס קיים אזור נרחב שהינו "שטח מת" מבחינת הנהג.

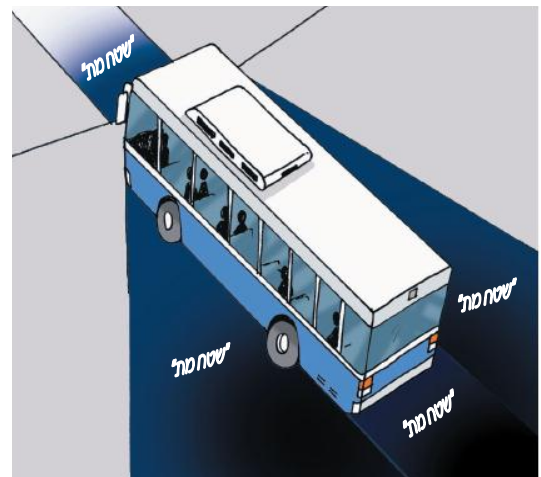
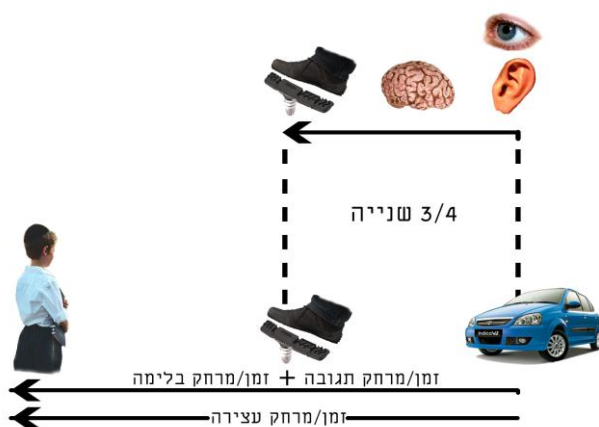

ידע מציל חיים

מהו "מרחק בלימה"?
מהם מרכיביו?

הידעת?

מהו "שטח מת"? הדגם!

מאגר משפטים לטבלה מהעמ' הקודם:

נחצה את הכביש רק לאחר שהאוטובוס יצא מהתחנה.

נמתין לאוטובוס הרחק משפת המדרכה.

בשעת הנסיעה נשב על הכיסאות ונחגור חגורות בטיחות אם ישנן.

נצלצל בזמן לירידה מהאוטובוס.

לא נפריע לנהג בשעת הנסיעה.

נתרחק מהאוטובוס מיד לאחר שנרד ממנו. אם נתפס חפץ בדלת נניח לו.

לא נרוץ אחר אוטובוס שיוצא מהתחנה.

נסיעה טובה ובטוחה

אילו כללי בטיחות הקשורים להסעה
אתם מכירים? מיינו אותם בטבלה:

בעת ההמתנה	בעלייה להסעה	בשעת הנסיעה	בירידה ולאחריה

✍ נסחו תקנון הסעות עליו יוחתמו התלמידים
וההורים.

✍ נסחו עצומה למען נסיעה בטוחה. כל קבוצה
תאסוף חתימות מתלמידים מכיתות אחרות.
התחרו איזו קבוצה תאסוף חתימות רבות יותר
(אין להחתיים תלמיד שכבר חתם).

✍ בחרו שלושה מתוך הכללים שרשמתם
בטבלה והכינו לכל אחד מהם פרסומת בגודל
1/8 גיליון. את הפרסומות תלו בכיתה או ברכב
ההסעה.

כללי בטיחות לנוסע באוטובוס

⊙ בטור א' תמצאו את תחילת המשפט. בטור ב' את המשכו של המשפט. חברו בקו את שני חלקי המשפט ותקבלו את אחד מכללי הבטיחות.

⊙ שחקו בזוגות: תלמיד אחד יתחיל משפט מתוך הכללים וחברו ישלים.

ב'	א'
בתחנה המיועדת לכך ורחוק ככל האפשר משפת הכביש.	אל תרוץ
אל האוטובוס. יש לחכות עד שאוטובוס יגיע אל התחנה, יעצור ורק אז להתקרב אליו.	תיקים וציוד אישי יש להחזיק
בזמן הנסיעה, כדי שלא להפריע לנהג להתרכז בנהיגה.	המתן לאוטובוס רק
שהאוטובוס ייכנס לתחנה או יעזוב אותה.	יש להמתין רחוק מהכביש עד
ליד הרגליים או מתחת למושב, כדי לא להפריע למעבר נוסעים שעולים לאוטובוס.	יש לשמור על השקט
חפצים או אשפה מחוץ לאוטובוס.	יש לשבת במקומות
קבועים באוטובוס ולא לנוע בו ממקום למקום.	אל תזרוק
חגורים בחגורת הבטיחות.	ירדת מהאוטובוס ועליך לחצות את הכביש,
המתן עד שייסע האוטובוס, ואז חצה את הכביש.	אל תזרוק

סוף מעשה במחשבה תחילה

חישבו, איך מהווה הכותרת את המסר של הסיפור?

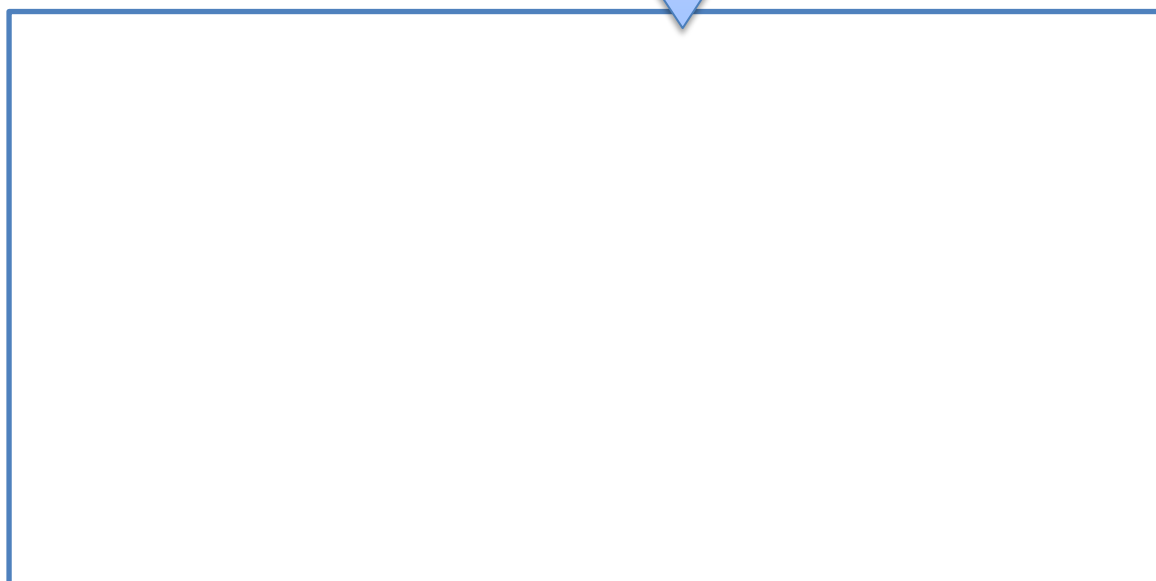
תנו דוגמאות נוספות למצבים בביטחות בדרכים בהם צריך לעצור ולחשוב לפני המעשה!

מגבלות האוטובוס

אפריים ירד מהאוטובוס,
התקדם עד לחזיתו והחל
לחצות את הכביש ממש לפני
האוטובוס.

איירו את האירוע:

רשמו:

• מהן הסכנות הצפויות לאפריים? _____

• מדוע נהג האוטובוס אינו רואה אותו? _____

• מה על אפריים לעשות כדי שלא יסכן את עצמו? _____

נסחו כלל מתאים:

אירועים באירורים

התבוננו בתמונות. מה נכון? מה לא נכון?
דונו בהתנהגויות השונות, הנכונות ושאינן נכונות. נסו להציע פתרונות.

A large rectangular area with a blue border and horizontal dashed lines, intended for writing answers or comments.

אירועים באירורים

A large rectangular area with a blue border and a white background, containing several horizontal dashed lines for writing.

אירועים באיורים

Blank writing area with horizontal dashed lines for text entry.

אירועים באירוס

A large rectangular area with a blue border and horizontal dashed lines, intended for writing.

אירועים באירוס

A large rectangular area with a blue border and horizontal dashed lines, intended for writing.

אירועים באיורים

A large rectangular area with a blue border and a white background, containing several horizontal dashed lines for writing.

אירועים באירורים

A large rectangular area with a blue border and horizontal dashed lines, intended for writing.

אירועים באיורים

A large rectangular area with a blue border and horizontal dashed lines, intended for writing a description of the illustration.

זוכרים את הכללים

האם אתם זוכרים את כללי הנסיעה בכל פעם שהנכם נוסעים בהסעה? כתבו את הכללים שאתם זוכרים:

אילו כללים יישמתם היום בשעת הנסיעה לבית הספר?

אותיות מספרות

צבעו את האותיות עם הפעולות הנכונות בלבד.
סדרו אותן לשתי מילים.
מה קיבלתם?

ס הרחק מהכביש

ד תיק במעבר

ה ירידה בדלת הקדמית

ו נסיעה בישיבה

נ תפילת הדרך

ע עמידה בטור

ח לרדוף אחרי האוטובוס

ת לפתוח מטריה על מדרגות האוטובוס

ע המתנה בתחנה

מ נסיעה בעמידה

ה חצייה רק לאחר שהאוטובוס מתרחק

ב חפצים קרובים לגוף

ט חגורת בטיחות

ג לדחוף

ש ירידה בדלת האחורית

א קרוב לכביש

